

Krompirjeve počitnice, oktober 2021

Letošnje jesenske počitnice so bile dovolj pestre, da sem začutila – mogoče pa bi to koga zanimalo, da bi še sam pogledal. Živi muzej Krasa je lep v vsakem letnem času, Primošten – pozitivna energija (je rekel natak, da je najlepši junija in septembra, v juliju in avgustu pa je prepoln), Kračinski park Grabovača v Liki – tukaj imaš kaj početi (če imaš rad naravo in jo znaš začutiti). In sem začela tipkati.

Končno petek, službe je konec in lahko se začnejo počitnice oz. dopust. Z Brankom sva bila dogovorjena, da greva po moji končani službi takoj naprej. Brez kosila. To pa predvsem zato, ker sva se želela izogniti prometni gneči v Ljubljani.

Letos nisva kupila vinjete, zato se ves čas voziva po lokalnih cestah. Te so bolj kot ne prazne, skozi Ljubljano je šlo tekoče, brez zastojev, in po treh urah sva že bila v Sežani.

Zbrala se nas je skupina dvajsetih ljudi z namenom, da se sprehodimo po Živem muzeju Krasa. Obiskali smo ga že spomladi in takrat prosili Božo, da nas povabi, ko se bo ruj odel v škrlatne barve.

Živi muzej Krasa (<https://www.visitkras.info/zivi-muzej-krasa>) meri prek 700 hektarov in se razteza med Sežano, Lipico in nekdanjo slovensko-italijansko mejo, vzdolž povezovalne osi po stari avstro-ogrski cesti Sežana–Bazovica. Območje je bilo skoraj pol stoletja zaprto za javnost, danes pa vključuje 20 kilometrov tematskih čezmejnih kolesarskih in pohodniških poti. Muzej na prostem prikazuje dediščino, ki je zaradi bližine meje ostala skoraj nedotaknjena vse od konca druge svetovne vojne. Glavna žila Živega muzeja Krasa pelje po stari bazoviški cesti, ki pa jo pridno izkoriščajo kolesarji. Ni jih malo, tako Italijanov kot Slovencev.

Na slovenski strani se pot začne Zavodu za gasilno in reševalno službo Sežana (lokacija: [45.698931,13.870303](https://www.visitkras.info/zivi-muzej-krasa)). Tukaj je tudi parkirišče, kjer lahko prespite (nobenega znaka za prepoved ni).

Že v petek je burja pokazala, da se z njo ni hecati, in tudi v soboto ni prenehala pihati. Ko pa smo v spremstvu vodiča začeli 4-urni sprehod med kraškimi pojavi in med čudovitim rujem, nam tudi burja ni mogla nič več. Dan je bil preprosto čudovit. Sončni žarki so bili krivi, da smo vzdihovali nad lepoto barvnih rujevih listov.

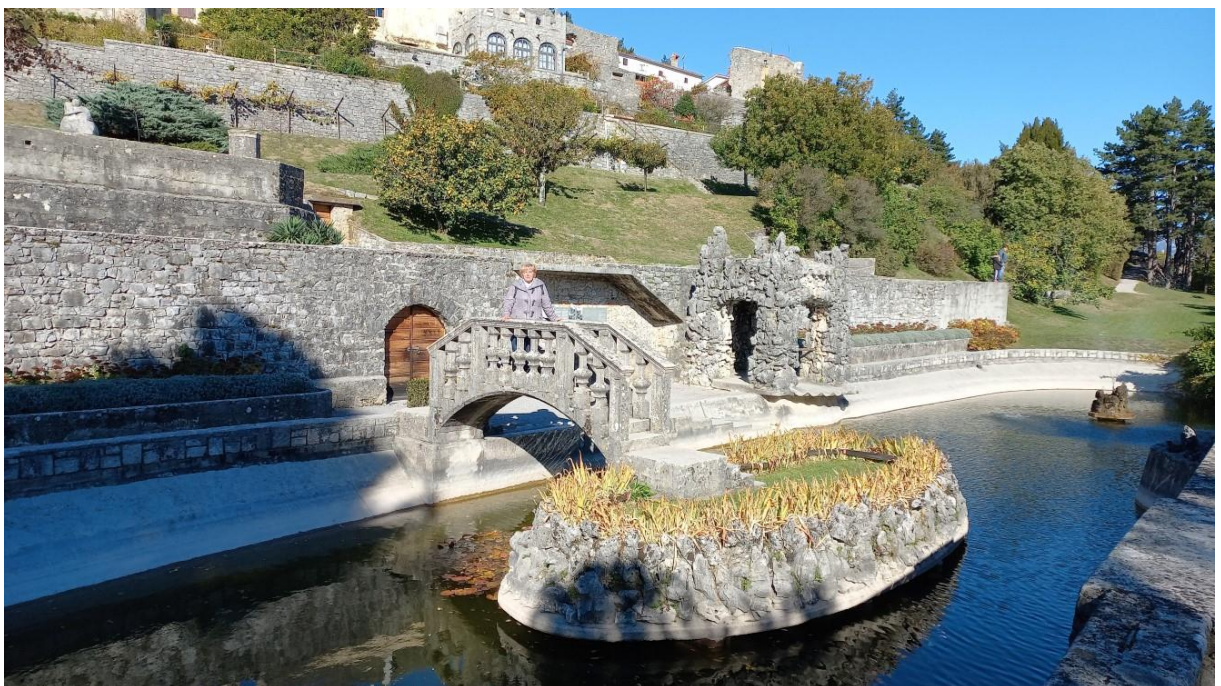

V nedeljo smo se najprej zapeljali do Štanjela, za nekatere najlepše kamnite vasice.

Parkirišče: [45.82209,13.84236](#) , [45.82382,13.84245](#)

Nadaljevanje do cerkvice Sv. Ana [45.78308,13.94443](#). Travnato parkirišče ob mali cerkvi. Od tukaj smo šli peš 1,5 km v eno smer do Sv. Socerba [45.79399,13.94479](#). Pot je primerna za vsakega, ki se ne ustraši hoje po gozdu. Nagrada za prehojeno pot pa je čudovit razgled na Vipavo na levo in na Nanos na desno. Prečudovito. Pred cerkvico je miza s klopjo, kjer si utrujen popotnik lahko odpočije in poskrbi za prazen želodec (če seveda ima kaj s sabo). Če ne, pa vsaj pozvoni na cerkveni zvon in si pri tem nekaj zaželi.

Skupno druženje smo zaključili s kosilom, potem pa sva midva začela svoj del počitnic. Nedeljo sva zaključila s prenočevanjem na camper stop Orehek [45.58446,14.06020](#). Prostora je dovolj za 5 AD, če vsi parkirajo vzorno. Ko sva se midva pripeljala, sta bila parkirana Nemec in Anglež, zavzela pa sta štiri prostore. Na voljo je WC (odprto vso noč) in brezplačna elektrika.

V ponedeljek sva nadaljevala z vožnjo proti hrvaški meji. Prestop meje je potekal brez kontrole, na cestah pa skoraj ni bilo prometa. Krasna vožnja. Prvi postanek sva naredila v Novem Vinodolskem, kjer sva opravila nakup, potem pa direktno v Senj. V kamp, 13 € brez elektrike in 17 € z elektriko. V tem kampu sva bila že junija in nama je zaradi bližine vode ostal v dobrem spominu. Zdaj pa je precej pihalo in zato sva ostala samo eno noč.

Zjutraj sva opravila čistilni servis, nato pa se odpeljala v Trogir. Vožnja po jadranski magistrali je bila čisti užitek – tekoče, otoki so se kopali v sončnih žarkih, grmi so žareli v rumenih in rdečih barvah.

Namenjena sva bila v kamp Rožac [43.50538,16.25807](#). Ko pa sva prišla, sva bila razočarana da bolj ne bi mogla biti. Kamp je bil na južni, sončni strani poln, prostor je bil le še v notranjosti med drevesi. Kaj zdaj? Zato, da bova v senci, pa res nisva prišla. Ni bilo treba veliko razmišljati, že po nekaj minutah sva se odločila, da zjutraj greva naprej.

Odpeljala sva se nazaj proti severu, smer Šibenik. Približno 6 km naprej od Primoštena je kamp Horizont, kjer sva v preteklosti tudi že bila. Ta kamp je Brankotu še posebej všeč, ker je na terasah in z vsakega mesta vidiš morje. [43.61743,15.91932](#)

Ostala sva štiri dni. Vse dni sva s kolesom raziskovala zaledje, hribovito področje – brez elektrike bi bilo težko. Vozila sva se skozi oljčne nasade, ljudje so obirali oljke. Lastnik kampa nama je predlagal, da odkolesariva tudi na hrib (vidi se ga iz kampa), na katerem je postavljen spomenik Lady of Loreto. [43.57774,15.93852](#) (odcep z glavne ceste) Nasvet sva upoštevala, cesta je makadam, proti vrhu pa je precej strma. Zadnjih 20 m sva kljub elektriki prepešala. Nekateri se pripeljejo z avtom, ki ga parkirajo na manjšem parkirnem prostoru pred strmino. Na vrhu 173 m visokem hribu je 17,5 m visok spomenik črni Mariji, postavili pa so ga leta 2017.

Na vrhu je preprosto čudovito: morje, Primošten, otoki – kot na dlani. Vse skupaj je polepšalo še sončno vreme. Usedla sva se ob škarpo, si naročila pivo in se sončila kot martinčka.

Vse najine kolesarske ture sva vedno zaključila v Primoštenu s posedanjem v obalnem lokalu, meter od vode.

Eno popoldne pa sva bila deležna še igre delfinov v živo. Dogodka sva bila vesela kot otroka.

Teden se je nagibal k koncu, zato je bilo treba počasi proti domu. Še zadnjič sva sedla na kolo, naredila krožno vožnjo, potem pa pospravila in odšla.

Smer: Šibenik – Lozovac – Skradin – Benkovac – Obrovac – Gospić – Perušić

Namenjena sva bila v Pečinski park Grabovača [44.642934,15.364293](https://www.openstreetmap.org/?lat=44.642934&lon=15.364293).

Info: https://hr.wikipedia.org/wiki/Pe%C4%87inski_park_Grabova%C4%8Da

Ker je bil že večer, sva se samo malo razgledala naokoli, potem pa prespala na parkirišču.

Zbudila sva se v megleno jutro. Nič se ni videlo. No, ob devetih, ko se odpre blagajna, pa se je tudi megla počasi začela poslavljati.

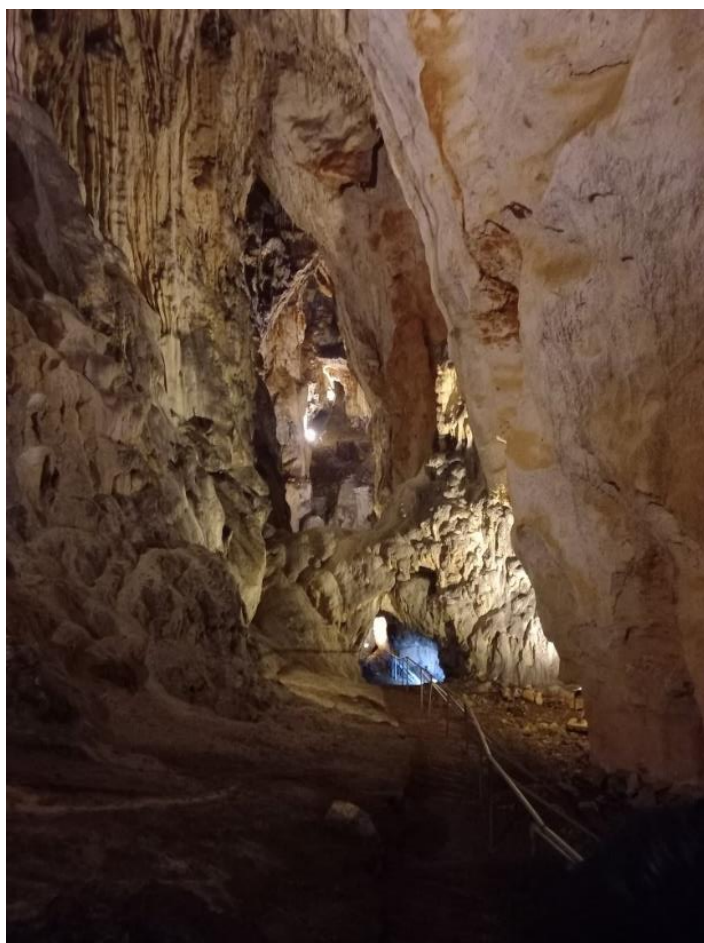
Šla sva k blagajni, tam pa je Branko takoj povedal (v hrvaščini), da sva prespala na parkirišču in da si bova ogledala jamo Samograd. Gospodična je prijazno, z nasmehom, odgovorila, da je v redu in nama zaračunala 30 kn/osebo vstopnine (cena v oktobru za domačine). Kasneje je vodič Branku povedal, da je to cena za domačine, Brankova hrvaščina pa je zavedla blagajničarko.

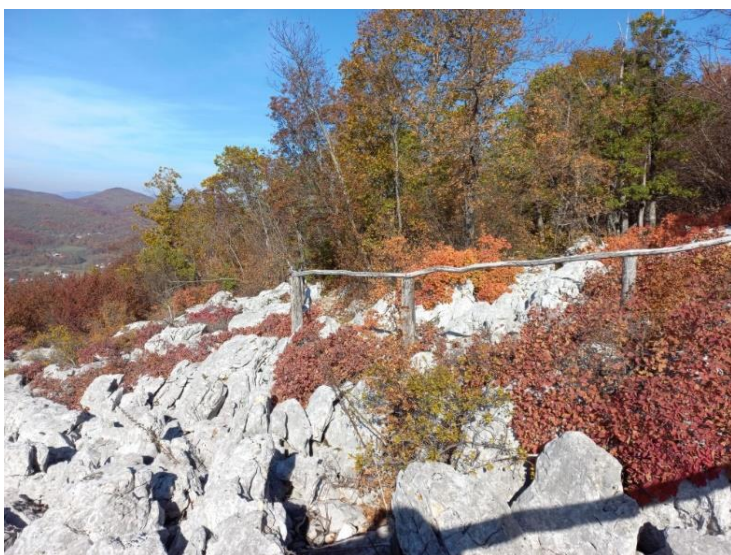
Jama Samograd je edina odprta jama za obiskovalce, so pa v parku Grabovača še štiri jame. Zaprte.

Vse jame v parku so povezane s stezo, ki vodi skozi gozd, gozdna pobočja in zareze ob jamah. Ob poti so postavljene informacijske table, na katerih je opisano življenje v Liki v preteklosti, favna in flora parka, voda na kraškem področju in še in še. Za približno 4 km sva porabila skoraj dve uri, saj sva prebrala vse table, in se poglobljala v umirjeno vzdušje tega kraja. Bila sva sama. Poslušala sva tišino, gledala obarvana drevesa, žareč ruj, nabirala brinove jagode (no, ne veliko, saj ima brin ostre iglice). Če se izrazim malo pesniško, potem lahko rečem, da sva utrudila telo in napolnila dušo.

Jama Samograd se nahaja v vrtači, v katero se vstopa po betonskih stopnicah z ročajem, medtem ko se v sami jami nahajajo kamnite, ročno izklesane stopnice, stare več kot 100 let. Vseh stopnic je 500 (ena gor ali dol), toda brez strahu, stopnice niso v enem kosu. Jama pa je lepa, čudovita.

Vsaka pot se enkrat konča, tudi najina se je. Nagradila sva se z velebitskim pivom, poceni – nekaj čez 1 € za steklenico.

Zadnje dejanje – kosilo, zatem pa sva se odpravila proti domu.

Breda Krajnc

